

NABOSKAB

Mette Frederiksen: En åben udlændingepolitik ødelægger de nordiske velfærdssamfund

Af [Gitte Redder](#) | [@GitteRedder](#)

Onsdag den 20. januar 2016, 05:00

Del:

Flygtningepresset får det socialdemokratiske sammenhold i Norden til at slå sprækker. Med adresse til Sverige advarer Mette Frederiksen om, at en åben udlændingepolitik vil ødelægge velfærden og få det illegale arbejdsmarked til at vokse.

Pres på arbejdsmarked, lønninger, boligforeninger, skoler ... Fejlslagen integration rammer de danskere, der i forvejen er pressede, mener Mette Frederiksen.

Foto: Scanpix/Nils Meilvang

Solidaritet er en grundværdi, som de nordiske socialdemokrater har brystet sig af i mere end et århundrede. Hvis den knap kvarte million asylansøgere, der sidste år søgte asyl i de nordiske lande, var solidarisk fordelt, ville Norge, Sverige, Finland og Danmark hver have modtaget 60.000 mennesker på flugt fra Syrien, Afghanistan og andre af verdens grusomme krige.

Men i dag er solidaritet ikke noget, man taler højt om i de nordiske socialdemokratier, når det handler om fordeling af asylansøgere. Hvor Sverige har taget imod 160.000 asylansøgere i 2015, har Finland og Norge begge taget imod hver 30.000 og Danmark 20.000 flygtninge.

Min påstand er, at et universelt finansieret nordisk velfærdssamfund med fri og lige adgang til sundhed, uddannelse og sociale ydelser ikke er foreneligt med en åben udlændingepolitik.

Mette Frederiksen, leder af Socialdemokraterne

Den ulige fordeling af flygtninge og den vidt forskellige udlændingepolitik, der føres i de fire nordiske lande, skaber helt åbenlyst en anstrengt stemning blandt de nordiske socialdemokratier.

Det kom tydeligt frem, da socialdemokratiske partiledere, LO-formænd og andre topfolk fra den nordiske arbejderbevægelse i sidste uge mødtes i Stockholm i regi af SAMAK, den nordiske sammenslutning af socialdemokratier og fagforbund.

SAMAK-konferencen

Udsnit af konferencens 'familiefoto'. I forgrunden fra venstre mod højre ses med rødt slips den finske S-formand Antti Rinne, derefter den norske S-leder Jonas Gahr Støre, LO-formand Lizette Risgaard, Stefan Löfven og Mette Frederiksen. Foto: Foto: Anders Löwdin

Sammenstød mellem flygtningehjælp og velfærd

Selvom det var den danske partileder Mette Frederiksens debut i SAMAK, smækkede hun i sin tale til Sveriges statsminister Stefan Löfven. Hun mener, at en åben udlændingepolitik som den, Sverige førte frem til indførelsen af grænsekontrol i december, er at gamble med velfærden og det velordnede arbejdsmarked.

»Vi socialdemokrater bliver nødt til at forholde os til, at der er et clash mellem vores egne værdier. For det er en meget stærk del af vores identitet, at vi hjælper når mennesker har behov for hjælp. Når mennesker har brug for vores beskyttelse, vil vi give den. Og det at tage imod flygtninge er en central del af det at være socialdemokrat. Men lige så stærk er vores værdi om at have et velfungerende velfærdssamfund, som er trygt og ordentligt,« sagde hun.

Og så fortsatte Mette Frederiksen med høj stemme og Stefan Löfven som tilhører med rødt slips på første række:

»Min påstand er, at et universelt finansieret nordisk velfærdssamfund med fri og lige adgang til sundhed, uddannelse og sociale ydelser ikke er foreneligt med en åben udlændingepolitik. Det er *ikke* foreneligt med en åben udlændingepolitik. Dertil er integrationsopgaven for stor

Derfor er nordiske socialdemokrater ifølge Mette Frederiksen nødt til at finde en balance mellem deres evne, forpligtelse og ansvar til at hjælpe mennesker på flugt og samtidig sørge for, at der ikke kommer flere til Norge, Sverige, Finland og Danmark end landene evner at integrere.

“ I hverdagen, hvor integrationsopgaven skal løftes, er det ikke de bedre stillede dele af befolkningerne, der har opgaven. Det er den nederste del af vores befolkninger. Og det kan vi ikke være bekendt.

Mette Frederiksen, leder af Socialdemokraterne

De udsatte presses mest af flygtningestrømmen

Mette Frederiksen advarede imod, at det er ufaglærte, de arbejdsløse og folk udenfor arbejdsmarkedet, der har mest på spil, når der kommer så mange flygtninge og integrationen halter.

»Hvis vi ikke evner at integrere, bliver presset på de af vores befolkningsgrupper, som i forvejen er presset, for stort. Og der vil jeg gerne være direkte: I hverdagen, hvor integrationsopgaven skal løftes, er det ikke de bedre stillede dele af befolkningerne, der har opgaven. Det er den nederste del af vores befolkninger. Og det kan vi ikke være bekendt. Presset på lønningerne, presset på arbejdsmarkedet, presset i de enkelte boligforeninger, presset på skolerne ... Det er dem, der i forvejen er udsatte selv, der presses,« fastslog hun.

Frygten for at de nordiske arbejdsmarkeder lider overlast, når tusindvis af nye borgere skal tjene til livets opretholdelse, spiller også ind i Mette Frederiksens strammerkurs. Velordnede arbejdsmarkeder, hvor det store flertal af svenske og danske lønmodtagere er ansat på gode overenskomstvilkår, kan snart være en saga blot, lød advarslen:

»Jeg vil pege på behovet for en meget større indsats til bekæmpelse af både social dumping, det sorte arbejdsmarked og det illegale arbejdsmarked. Sagt meget direkte vil de problemstillinger forøges, hvis vi ikke har styr på, hvor mange, der kommer til vores land. Vi ser det med begyndende tendens i Danmark, og jeg tror, at det vil vokse sig endnu større,« lød det ildevarslende fra Mette Frederiksen.

“ Den langtidsledige her i Sverige skal jo ikke føle, at han bliver tilsidesat af en, der lige er kommet hertil fra Aleppo. Derfor må vi sørge for, at vores investeringer i sundhed, skoler, boliger og arbejde kommer alle til gode.

Sveriges statsminister Stefan Löfven (S)

Må ikke flakke når det handler om løn

Derfor skal socialdemokrater ifølge Mette Frederiksen aldrig gå på kompromis med grundlæggende lønmodtagerrettigheder.

»Hvad enten det er løn, sikkerhed eller arbejdsmiljø må vi ikke gå på kompromis. Begynder vi at flakke der, mister vi i mine øjne evnen til at være en socialdemokratisk bevægelse,« fastslår hun.

Mette Frederiksen fremhæver, at den skandinaviske velfærdsmodel er afhængig af en meget stærk sammenhængskraft. Hvor kontrakten mellem borgerne og samfundet er, at vi i nogle perioder af vores liv betaler ind på kontoen via skatterne, mens vi i andre perioder trækker på

»Men regnestykket kan kun gå op, hvis der er flere, der betaler ind, end der modtager. Og derfor tynger den manglende integration i en sådan grad, at velfærdssamfundet er under pres, hvis ikke vi får det vendt,« fastslog Mette Frederiksen fra talerstolen i Sverige på samme dag, som det var breaking news i Danmark, at kommunerne står overfor en kæmperegning på 49 milliarder kroner til integration.

Flygtningepresset er en blivende situation

»Jeg er af den overbevisning, at antal har en betydning...«

»Svaret er ikke en massiv indvandring til vores land...«

Sådan lød det flere gange fra Mette Frederiksen, så det ikke var til at misforstå. Og gentagelsen af det budskab blev understreget af, at den socialdemokratiske partileder mener det er okay at stramme og smække døren i for flere flygtninge, fordi flygtningepresset ved de nordiske grænser næppe er et kortvarigt fænomen.

»Jeg vil meget gerne direkte sige til jer, at svaret for de mange mennesker på flugt ikke er at komme til Skandinavien, Norden eller Europa. Intet europæisk land kan løfte den enorme opgave, for det her er ikke bare noget der sker i år eller næste år. Jeg tror, at det er en blivende situation,« sagde hun.

Mette Frederiksen noterede, at hvis man fra europæisk og nordisk side ikke formår at håndtere flygtningekrisen vil mange flere millioner afrikanere og mennesker fra Mellemøsten og Nordafrika have ønsket om at komme til Europa.

»Vi skal have mere bistand i nærområderne og en styrkelse af de ydre grænser i EU. Hvis vi ikke snart får sat det i gang, vil vi blot være tilskuere til en uskøn konkurrence, hvor land efter land strammer. Jeg støtter stramningerne i Danmark, også når jeg deltager i et SAMAK-møde,« sagde hun og pointerede, at roden til flygtningestrømmene først løses, når der bliver satset med massiv hjælp til en bæredygtig udvikling i nærområderne.

“ **Hvad vi tier om, og hvordan vi taler, vil få betydning mange årtier fremover. Og det, som vi må tale til, er menneskets bedste side.**

Sveriges statsminister Stefan Löfven (S)

Löfven: Situationen var uholdbar

I Sverige ser man skævt til især Danmark, som man mener har leveret netop uskøn konkurrence ved at stramme lovgivningen og samtidig ladet flygtninge slippe over Øresund til Sverige. Nu er regeringen bukket under for sidste års flygtningepres og forsøger med grænsekontrol og transportøransvar at begrænse antallet af asylansøgere.

»Situationen blev uholdbar, og vi påtog os et ansvar for at sænke antallet af asylansøgere,« siger Stefan Löfven og lægger ikke skjul på, at han er skuffet over, at EU ikke har kunnet finde en jævn fordeling af flygtninge mellem EU-landene og sikret kontrollen ved de ydre grænser.

Til Ugebrevet A4 siger han, at grænsekontrollen ved Øresund skal være så kort som mulig.

»Men vi må hele tiden have kontrol over situationen, så den er holdbar,« fastslår Stefan Löfven.

I de sidste to år er Sverige blevet hjemland for knap en kvart million flygtninge fra især Syrien, Afghanistan, Irak og Eritrea. I 2014 søgte 81.301 asyl i Sverige, og i 2015 registrerede det svenske Migrationsværket mere end 162.000 asylansøgere.

Det svarer til, at Sverige skal bygge en ny by næsten lige så stor som Aarhus med boliger, børnehaver, skoler, hospitaler og veje.

Det er Stefan Löfvens svenske virkelighed i dag.

»Vi har både kortsigtede og langsigtede udfordringer. Uanset om det lykkes, kommer vi til at befinde os i et land med mange flere nye medmennesker, og de skal også kunne skabe sig et godt hjem her, komme i arbejde og vide, at deres børn også kan få en god skolegang. Derfor er der brug for en klassisk socialdemokratisk tilgang,« siger Stefan Löfven.

Men den svenske statsminister vil ikke udtale sig om, de øvrige nordiske lande har modtaget for få flygtninge sammenlignet med Sverige. Selvom Mette Frederiksen og Stefan Löfven tydeligvis er på kant i udlændingepolitikken, smækker den svenske statsminister kun til den danske partileder en gang for åben skærm i Sverige. Det er på et pressemøde, hvor han gør det klart, at han ikke forstår, at man kan stemme for en lov, der tillader at beslaglægge værdigenstande over en vis værdi fra flygtninge.

»Nej, jeg ville ikke selv fremsætte sådan et forslag i Sverige. Jeg vil ikke foreslå, at man skal beslaglægge værdigenstande fra flygtninge. Jeg har respekt for, at de forskellige lande har forskellige måder at modtage flygtninge på. Men jeg ville ikke gøre det,« sagde Stefan Löfven, mens Mette Frederiksen stod tavs lige ved siden af.

“ Skål vi lykkes med integration, må vi have kontrol med indvandringen.

Jonas Gahr Støhre, Leder af det norske Arbejderparti

Vi er alle i Sverige

Da Stefan Löfven gik på talerstolen på SAMAK-mødet, var hans retorik anderledes end den, som Mette Frederiksen brugte.

Nok talte begge om socialdemokratiske svar og om at stå vagt om lønmodtagernes rettigheder, men Stefan Löfven talte om 'vi' og 'alle' og advarede mod 'dem' og 'os'.

»Åbenhed, tryghed, sikkerhed og sammenhold for alle. Det er nøgleord. Lige præcis ordet 'alle' er et nøgleord. Lige nu, hvor mange mennesker kommer til vores lande, kan man havne i en farlig situation, hvis reformer og investeringer kun kommer de nye borgere til gavn.«

»Den langtidsledige her i Sverige skal jo ikke føle, at han bliver tilsidesat af en, der lige er kommet hertil fra Aleppo. Derfor må vi sørge for, at vores investeringer i sundhed, skoler, boliger og arbejde kommer alle til gode. At vi skaber et samfund, hvor 'vi' betyder 'alle'. Dét er en af de allervigtigste opgaver for Socialdemokraterne lang tid fremover«, fremhævede han.

»Lige nu står vi i en ret så afgørende politisk tid. Hvad vi tier om, og hvordan vi taler, vil få betydning mange årtier fremover. Og det, som vi må tale til, er menneskets bedste side. Vi behøver at tale til fornuften, så den vinder over fordomme, og vi behøver at vække humanismen, så den trænger igennem og giver sammenhold og styrke frem for splittelsens svaghed,« sagde Stefan Löfven, der tror fuldt og fast på, at integrationsopgaven nok skal lykkes med vilje og investeringer.

“ Når Schengen-samarbejdet bryder sammen, Dublin-aftalen ikke fungerer, og EU ikke klarer opgaven, må hvert land løse det for sig. Du får forskellige nationale tilpasninger, og det er forståeligt.

Jonas Gahr Støhre, Leder af det norske Arbejderparti

Men ligesom Mette Frederiksen vurderer også den norske partileder Jonas Gahr Støhre, at svenskerne har været naive i deres udlændingepolitik og dermed står overfor næsten uoverkommelige integrationsproblemer, der ikke reddes af store gloser som at tale op til medmennesket. I hvert fald lovpriser Jonas Gahr Støhre sin danske partifælle for hendes kontante tale på SAMAK-mødet.

»Jeg er glad for, at vi har haft en ærlig og interessant debat. Mette Frederiksen er meget klog og ansvarlig, og det, hun siger, er forankret i værdier, som jeg er enig i. Vi skal påtage os vores internationale forpligtelser og hjælpe folk i nød, men med den udvikling vi har i verden med 60 millioner mennesker på flugt og måske endnu flere, er svaret ikke, at man flytter dem til Europa,« siger Jonas Gahr Støhre til Ugebrevet A4.

Sidste år fik søgte godt 30.000 personer asyl i Norge, og den store tilstrømning hen over efteråret har fået den borgerlige regering i Oslo til at stramme gevaldigt op i reglerne for blandt andet familiesammenføring. Akkurat som de danske socialdemokrater har også det norske arbejderparti bakket op omkring de historiske stramninger.

Jonas Gahr Støhre erklærer, at han er helt på linje med Mette Frederiksen, når hun advarer om, at et stort antal asylansøgere kan gøre integrationsarbejdet umuligt.

»Skal vi lykkes med integration, må vi have kontrol med indvandringen,« siger han.

Mette Frederiksen fastslår i sin tale, at en åben udlændingepolitik ikke er foreneligt med de nordiske velfærdssamfund. Mener du også, at den svenske regering har gamblet med velfærdssamfundet ved at åbne op for så mange flygtninge?

»Jeg bryder mig ikke om ordet gamble, men jeg tror, at det, der skete i efteråret i Sverige, hvor man lagde politikken om og strammede i Sverige, var en erkendelse af, at det ikke kunne fortsætte på den måde. Og Sverige har jo taget et stort ansvar og lykkes med god integration, men de svenske politikere siger nu, at den udvikling ikke kan fortsætte, for så overbelaster man systemet,« siger han.

Socialdemokrater spiller sorteper videre til hinanden

En gang i mellem kan det godt se ud som om de nordiske socialdemokratiske partier konkurrerer om at være de mest stramme i udlændingepolitikken og sender sorteper videre til hinanden for at undgå flere flygtninge. Konkurrerer I med hinanden om stramninger i stedet for at finde solidariske løsninger?

»Det er et alt for snævert perspektiv. Men det, vi ser i Europa i dag, er, at når Schengen-samarbejdet bryder sammen, Dublin-aftalen ikke fungerer, og EU ikke klarer opgaven, så må hvert land løse det for sig. Du får forskellige nationale tilpasninger, og det er forståeligt, for politikerne er ansvarlige for sikkerheden i deres eget land,« siger Jonas Gahr Støhre.

Sådan et sorteper-spil er farligt, indrømmer han.

»I næste omgang bliver det et problem, for så får du land mod land mod land. Jeg er vældig optaget af, at vi kan håndtere det i Norden, hvor vi er nabolande. De, som kommer til Norge, kommer enten via Danmark, Sverige eller Rusland. Og derfor må vi nabolande finde ud af det,« fastslår den norske partileder.

Han beklager, at det har været nødvendigt at indføre grænsekontrol og ID-kontrol hen over nordiske landegrænser.

»Vi skal holde fast i, at vi kan vise, at vi er i stand til at håndtere den her flygtningekrise,« siger han.

FAKTA OM SAMAK

SAMAK er Arbejderbevægelsens nordiske samarbejdskomité, hvor de socialdemokratiske partier og fagbevægelsens landsorganisationer fra Norge, Sverige, Finland, Island og Danmark er medlemmer. Også Grønland, Færøerne og Ålandsøerne er med.

SAMAK mødes en gang om året og holder kongres hvert fjerde år. Udover at drøfte aktuelle politiske temaer og udveksle erfaringer, støtter SAMAK også forskning indenfor arbejdsmarkedet. Blandt andet det store forskningsprojekt NORDMOD om udfordringerne for de nordiske arbejdsmarkeder.

Fra dansk side er det LO-formand Lizette Risgaard, LO-næstformand Arne Grevsen samt S-formand Mette Frederiksen og S-partisekretær Lars Midtby, der skal drive samarbejdet det næste år.

Copyright © 2014 | Ugebrevet A4

Islands Brygge 32D | 2300 København S | T: +45 27837130 | E: [Kontakt os](#)